

Alexandra Manea

- ☞ *basme*
- ☞ *povești*
- ☞ *povestiri*
- ☞ *poezii*
- ☞ *fabule*

caiet de muncă independentă
-texte literare și aplicații

LECTURĂ SUPPLEMENTARĂ

CLASA a IV-a

Editura Delta Cart Educațional,
Pitești 2018

Cuprins

Scrisoarea a III-a - de Mihai Eminescu	3
Concert în luncă - de Vasile Alecsandri	8
Miezul iernei - de Vasile Alecsandri	12
Cum a început Habarnam să scrie poezii - Nikolai Nosov.....	14
Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte - de Petre Ispirescu.	19
Robinson Crusoe - după Daniel Defoe.....	28
Făt-Frumos din lacrimă - de Mihai Eminescu	35
Ursul și Vulpea - de Grigore Alexandrescu	52
Bubico - de I.L. Caragiale	54
Porumbelul și furnica - de Jean de la Fontaine	61
Stan Bolovan - de Ioan Slavici	64
Bunica - de Șt. Octavian Iosif	74
Bivolul și coțofana - de George Topîrceanu	77
România pitorească - de George Topîrceanu	80
Colț Alb - de Jack London	89
Aventurile lui Tom Sawyer - după Mark Twain	96
Răsplata unei alegeri - de Zenobia Niculiță	102
Comoara de lut - de Zenobia Niculiță	110
Prinț și cerșetor - după Mark Twain	117

Citește cu atenție!

Scrisoarea III

de Mihai Eminescu

Iată vine-un sol de pace c-o năframă-n vârf de băț.

Baiazid, privind la dânsul, îl întreabă cu dispreț:

— Ce vrei tu?

— Noi? Bună pace! Și de n-o fi cu bănat,

Domnul nostru-ar vrea să vază pe măritul împărat.

La un semn deschisă-i calea și s-apropie de cort

Un bătrân atât de simplu, după vorbă, după port.

— Tu ești Mircea?

— Da-mpărate!

— Am venit să mi te-nchini,

De nu, schimb a ta coroană într-o ramură de spini.

— Orice gând ai, împărate, și oricum vei fi sosit,

Cât suntem încă pe pace, eu îți zic: Bine-ai venit!

Despre partea închinării însă, Doamne, să ne ierti;

Dar acu vei vrea cu oaste și război ca să ne certi,

Ori vei vrea să faci întoarsă de pe-acuma a ta cale,

Să ne dai un semn și nouă de mila măriei-tale...

De-o fi una, de-o fi alta... Ce e scris și pentru noi,

Bucuroși le-om duce toate, de e pace, de-i război.

— Cum? Când lumea mi-e deschisă, a privi gândești că pot

Ca întreg Aliotmanul să se-mpiedice de-un ciot?

O, tu nici visezi, bătrâne, câți în cale mi s-au pus!

Toată floarea cea vestită a întregului Apus,

Tot ce stă în umbra crucii, împărați și regi s-adună

Să dea piept cu uraganul ridicat de semilună.

S-a-mbrăcat în zale lucii cavalerii de la Malta,

Papa cu-a lui trei coroane, puse una peste alta,

Fulgerele adunat-au contra fulgerului care

În turbarea-i furtunoasă a cuprins pământ și mare.

N-au avut decât cu ochiul ori cu mâna semn a face,

Și Apusul își împinse toate neamurile-ncoace;

Pentru-a crucii biruintă se mișcară râuri-râuri,

Ori din codri răscolite, ori stârnite din pustii;

Zguduind din pace-adâncă ale lumii începuturi,

Înnegrind tot orizontul cu-a lor zeci de mii de scuturi,

Se mișcau îngrozitoare ca păduri de lănci și săbii,

Tremura înspăimântată marea de-ale lor corăbii!...

La Nicopole văzut-ai câte tabere s-au strâns
 Ca să steie înainte-mi ca și zidul neînvinc.
 Când văzui a lor mulțime, câtă frunză, câtă iarbă,
 Cu o ură ne-mpăcată mi-am șoptit atunci în barbă,
 Am jurat ca peste dânșii să trec falnic, fără păs,
 Din pristolul de la Roma să dau calului ovăs...
 Și de crunta-mi vijelie tu te aperi c-un toiag?
 Și, purtat de biruință, să mă-mpiedec de-un moșneag?
 — De-un moșneag, da, împărate, căci moșneagul ce privești
 Nu e om de rând, el este domnul Țării Românești.
 Eu nu ți-aș dori vrodată să ajungi să ne cunoști,
 Nici ca Dunărea să-nece spumegând a tale oști.
 După vremuri mulți veniră, începând cu acel oaspe,
 Ce din vechi se pomenește, cu Dariu a lui Istaspe;
 Mulți durară, după vremuri, peste Dunăre vrund pod,
 De-au trecut cu spaima lumii și mulțime de norod;
 Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă
 Au venit și-n țara noastră de-au cerut pământ și apă —
 Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimânt,
 Cum veniră, se făcură toți o apă și-un pământ.
 Te fălești că înainte-ți răsturnat-ai valvârtej
 Oștile leite-n zale de-mpărați și de viteji?
 Tu te lauzi că Apusul înainte ți s-a pus?...
 Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au voit acel Apus?
 Laurii voiau să-i smulgă de pe fruntea ta de fier,
 A credinței biruință căta orice cavalier.
 Eu? Îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul...
 Și de-aceea tot ce mișcă-n țara asta, râul, ramul,
 Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este,
 Dușmănit vei fi de toate, făr-a prinde chiar de veste;
 N-avem oști, dară iubirea de moșie e un zid
 Care nu se-nfioează de-a ta faimă, Baiazid!

 Și abia plecă bătrânul... Ce mai freamăt, ce mai zbuțium!
 Codrul clocoti de zgomot și de arme și de buțium,
 Iar la poala lui cea verde mii de capete pletoase,
 Mii de coifuri lucitoare ies din umbra-ntunecoasă;

Dexi te ajută!

bănat - supărare, neșaz, ciudă;
pristol - Altar, masă din altar;

Aliotman - Imperiul Otoman
ramul - cracă, creangă, ramură.

Fișă de lectură

1. Completează „Harta textului”:

Replica lui Baiazid la întâlnirea
cu Mircea cel Bătrân:

Replica lui Mircea cel Bătrân la
întâlnirea cu Baiazid:

Locul și timpul
desfășurării acțiunii:

Titlul

Autorul

Prietenii lui Mircea
cel Bătrân:

Versurile care redau motivul luptei lui
Mircea cel Bătrân:

Răspunsul lui Mircea cel Bătrân în
fața trufiei lui Baiazid:

Mesajul poeziei

2. Transcrie în coloana din stânga versurile tale preferate din poezie.
Argumentează apoi alegerea acestor versuri.

VERSURI

ARGUMENT

3. Selectează din poezie trei expresii care îți plac și alcătuieste cu acestea alte enunțuri.

4. Formulează cinci întrebări și răspunsuri referitoare la text.

a) Î: _____
R: _____

b) Î: _____
R: _____

c) Î: _____
R: _____

d) Î: _____
R: _____

e) Î: _____
R: _____

5. Transformă dialogul dintre Mircea cel Bătrân și Baiazid în povestire maximum 5 rânduri.

6. Caracterizează personajele de mai jos precizând și trăsături morale.

Baiazid: _____

Mircea: _____

7. Alege varianta corectă:

• Mircea cel Bătrân era domnitorul:

Moldovei; Ungariei; Țării Românești.

• Dialogul are loc între:

Mircea cel Bătrân și Mohamed;

Vlad Țepeș și Baiazid;

Mircea cel Bătrân și Baiazid;

• Lupta a avut loc la:

Nicopole; Rovinari; Rovine; Călăgăreni.

8. Citește Scrisoarea a III-a în întregime.

9. Desenează scena luptei.